

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 168g/2023

privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai
2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere

CHIȘINĂU

10 august 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 26 iunie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 10 august 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, ridicată de dl Ruslan Nastas, parte în dosarul nr. 4r-5776/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, de un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău format din domnii judecători: Alexandru Gafton, Igor Chiroșca și Mihail Diaconu.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 18 august 2021, un agent constator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică a întocmit un proces-verbal în privința dlui Ruslan Nastas și a emis o decizie de sancționare pe baza articolului 236 alin. (1) din Codul contravențional. Contestația formulată de dl Ruslan Nastas împotriva procesului-verbal și a deciziei menționate a fost respinsă prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 16 iunie 2022. Nefiind de acord cu hotărârea judecătorei, dl Ruslan Nastas a formulat un recurs.

4. La data depunerii recursului, dl Ruslan Nastas a ridicat excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere.

5. Prin Încheierea din 30 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

- „(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

- „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
- (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- „[...]”
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 24 Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

- „(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.
- (2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.
- (3) Pedepsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă și nici executat.”

7. Prevederile relevante ale Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, sunt următoarele:

- „[...]”
2. **Nota la punctul 6 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18 septembrie 2003 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și aparatajului medical din dotarea poliției” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 204-207, art. 1190) se exclude.**

- [...]”
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la două luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

8. Prevederile relevante ale Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și aparatajului medical din dotarea poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18 septembrie 2003, sunt următoarele:

„[...]”

6. Dispozitivele pentru aprecierea vitezei de deplasare a mijloacelor de transport și aparatajul medical pot fi utilizate:

în timpul patrulării pedestre sau cu ajutorul automobilelor speciale ale poliției;

pe sectoarele drumurilor publice cu o concentrare sporită a accidentelor rutiere provocate din cauza excesului de viteză;

de către lucrătorii medicali cu pregătire specială și lucrătorii poliției, instruiți conform actelor normative în vigoare ale Ministerului Sănătății.

Notă:

dispozitivele pentru aprecierea vitezei de deplasare a mijloacelor de transport pot fi utilizate numai pe sectoarele drumurilor publice unde sunt instalate indicatoare rutiere „Atenție radar”.

[Nota exclusă prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, în vigoare din 15 iulie 2009]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției subliniază că punctul contestat a abrogat textul „dispozitivele pentru aprecierea vitezei de deplasare a mijloacelor de transport pot fi utilizate numai pe sectoarele drumurilor publice unde sunt instalate indicatoare rutiere «Atenție radar» din punctul 6 al Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și a aparatajului medical din dotarea poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18 septembrie 2003. Abrogarea acestei note din Regulamentul menționat a condus la utilizarea neuniformă a radarelor de către organele de drept.

10. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare articolelor 1, 4, 16, 18, 23 și 24 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a unor prevederi din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ține de competența Curții Constituționale.

13. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă punctul 2 din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care anterior nu a mai constituit obiect al controlului de constituționalitate.

15. Curtea observă că prevederile contestate au exclus nota de la punctul 6 din Regulamentul cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și a aparatajului medical din dotarea poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1139 din 18

septembrie 2003. Totodată, Curtea observă că prevederile contestate au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 15 mai 2009 și au intrat în vigoare la două luni de la data publicării, adică la 15 iulie 2009.

16. Curtea subliniază că, potrivit jurisprudenței sale, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată atât în privința actelor în vigoare, cât și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în cazul raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr. 107 din 21 iulie 2022, § 16).

17. Așa cum rezultă din sesizare, pe rolul Curții de Apel Chișinău se află o cerere în recurs prin care se solicită, *inter alia*, examinarea legalității unui proces contravențional care vizează o faptă comisă la 18 august 2021 (§ 3 *supra*). Pe de altă parte, Curtea constată că prevederea contestată a abrogat o notă de la punctul 6 din Regulamentul cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și aparatajului medical din dotarea poliției, care și-a produs efectele din 26 septembrie 2003 până la 15 iulie 2009. Prin urmare, raportul litigios nu s-a născut sub imperiul prevederii contestate și autorul excepției nu este afectat de abrogarea ei.

18. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, ridicată de dl Ruslan Nastas, parte în dosarul nr. 4r-5776/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău, 10 august 2023

DCC nr. 98

Dosarul nr. 168g/2023